

Zabawy logopedyczne i nie tylko

Ćwiczenia logopedyczne przynoszą efekty, gdy są wykonywane często i systematycznie. Jednak to wielokrotne powtarzanie ćwiczeń wywołuje najczęściej u dzieci znużenie, a nawet niechęć. Ale **terapia logopedyczna nie musi być nudna**, bowiem w trakcie zajęć logopedycznych można wprowadzać szereg zabaw, które stymulują rozwój dziecka, a także ubogacą terapię mowy.

Chcąc zachęcić do takiej zabawy rodziców i opiekunów przedstawię przykłady zabaw, które dzieciom mogą sprawić dużo radości.

Zabawy paluszkowe:

Poprzez zabawy paluszkowe dziecko uczy się słuchania treści wierszyków i historyjek, poznaje nowe słownictwo. Dziecko przyswaja sobie umiejętność naśladowania, a tym samym usprawnia dłonie i palce, czyli podnosi swoją sprawność manualną. Natomiast śledząc ruchy rąk dorosłego ćwiczy percepcję wzrokową i koncentrację uwagi.

Ręce

Mam pięć paluszków u ręki lewej

i pięć paluszków u prawej.

Pięć to niedużo, ale wystarczy

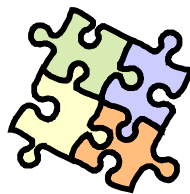
do każdej pracy i do zabawy.

Kciuk, wskazujący, potem środkowy,

po nim serdeczny, na końcu mały.

Pierwszy i drugi, trzeci i czwarty,

Na końcu piąty - trochę nieśmiały.

(Dzieci poruszają kolejno palcami lewej ręki, prawej ręki, kręcą dłońmi w nadgarstkach, jednocześnie poruszają palcami obu rąk. Ruszają kolejnymi palcami - przy otwartej lub zamkniętej dłoni - wysuwają przy tym odpowiedni palec).

Mamo, mamo...

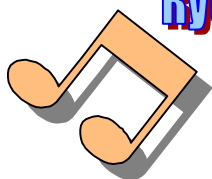
Składamy razem swoje dłonie (dotykają się tylko czubki palców). Po każdej sylabie po kolei odrywamy palce od siebie (zaczynając od kciuka) i z powrotem składamy je, mówiąc:

Ma-mo, ma-mo! Co, co, co?   Jadą goś-cie! No to co?

Dzień dobry!   Dzień dobry! (Cmok, cmok!)

Na „Dzień dobry!” ruszamy tylko serdecznymi palcami, które się krzyżują - raz po jednej, raz po drugiej stronie, następnie palce, które "się kłaniały" całują się, a my cmokamy (trzy razy).

Rytmiczne piosenki:

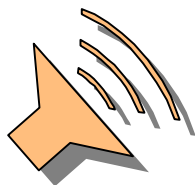
*Jedzie pociąg fu fu fu
Trąbka trąbi tru tu tu
A bębenek bum bum bum
Na to żabki kum kum kum.*

*Jeżyk idzie tup tup tup
Woda chlapie chlup chlup chlup
Dzieciół stuka stuk stuk stuk
Do drzwi pukam puk puk puk.*

Piosenka śpiewana na melodię „Jedzie pociąg z daleka”. Można ją urozmaicić wprowadzając w części „fu, fu, fu; tru, tu, tu; bum, bu; kum, kum” klaskanie, tupanie nogami, wystukiwanie rytmu na wielu przedmiotach i prostych instrumentach.

Piosenka angolańska

*O, Alele! Alele tike tonga!
O masa, masa, masa!
O, ale, baluła, balule!*

Prowadzący śpiewa tekst piosenki na różne sposoby: wolno-szybko, cicho-głośno, wysoko-nisko, a dzieci powtarzają za nim.

Zabawy oddechowe:

Bańki mydlane

Puszczanie baniek mydlanych to świetna zabawa dla małych i dużych dzieci, a przy tym doskonałe ćwiczenie oddechowe. Można zorganizować konkurs na puszczenie jak największej liczby baniek, bądź konkurs na największą bańkę mydlaną.

Staw i ryby

Dzieci wycinają z papieru różnej wielkości rybki, następnie rysują dwa stawy: czysty i brudny. Za pomocą rurek, wciągając powietrze, mają przenieść rybki z brudnego do czystego stawu.

Statki na wodzie

Z grubego papieru robimy techniką origami statki. W misce z wodą puszczamy statki i dmuchając na nie, kierujemy je do portu.

Mecz piłkarski

Na blacie stołu wyznaczamy boisko i dwie bramki. Dzieci mają dmuchać piłkę do bramki przeciwnika.

Labirynty

Z przeróżnych klocków, pojemników i pudełek budujemy labirynty i drogi, którymi poruszają się poprzez dmuchanie lekkie piłeczki, samochody lub waciki. Do dmuchania można wykorzystać rurki.

Zabawy oddechowe można urozmaicić wykorzystując piórka, baloniki, świeczki, kawałki papieru, materiałów, włóczki, słomki, pomponiki, wiatraczki, małe ziarenka itp.

Gimnastyka buzi i języka:

Aparat mowy można pogimnastykować proponując dzieciom śmieszne zabawy na rozruszanie warg i języka:

- Konik jedzie na przejażdżkę, naśladuj konika stukając czubkiem języka o podniebienie. Klaskaj.
- Wilk gonił zająca i bardzo się zmęczył, wysunął język i dyszy. Wsuń język jak najdalej na brodę – pokaż dyszącego wilka.
- Młotkiem wbijamy gwoździe w ścianę. Spróbuj zamienić język w młotek i uderzaj o dziąsła tuż za górnymi zębami, naśladując wbijanie gwoździa.
- Chomik wypycha policzki jedzeniem, a Ty pokaż jak można wypchnąć policzki językiem, by wyglądać jak chomik, raz z lewej raz z prawej strony.
- Wsuń obie wargi do przodu, udając ryjek świnki. Następnie połóż na górnej wardze słomkę i spróbuj ją jak najdłużej utrzymać.

- Alpinista wybrał się na wycieczkę w góry. Wspina się na sam szczyt krok po kroku: dotknij czubkiem języka do krawędzi zębów dolnych, potem górnych, a na koniec do podniebienia.
- Zawody – dwoje dzieci stojących naprzeciw siebie trzyma kartkę papieru między wargami (nie zębami) i każde ciągnie ją w swoją stronę.

SMACZNE ĆWICZENIA:

- Masowanie czubka języka za pomocą czekoladowej kulki-chrupki. Czubek języka ociera chrupkę w prawo, lewo, w górę, dół.
- Trzymać kulkę na języku i 20 razy unosić ją do górnego ząbka.
- Trzymać kulkę na języku i 20 razy wysuwać język do przodu.
- Trzymać kulkę na języku i 10 razy unosić ją do nosa.
- Zjeść słonego paluszka tylko przy pomocy warg. Ręce są schowane.

Zabawy słowne:

BAJKI ARTYKULACYJNE to takie bajki, których treść jest dopasowana do ruchów narządów mowy. Wszelkie parskania, chichotania, cmokania, piania, muczenia, syczenia, zwijanie języka w trąbkę, dotykanie językiem do nosa i wszystko, co tylko Wam przyjdzie do głowy jest w takiej historyjce mile widziane.

Na przykład: W małym domku żyła sobie dziewczynka o imieniu Ania. Pewnego ranka Ania obudziła się i szeroko ziewnęła (*ziewamy*). Spojrzała na zegarek, który miała na lewej ręce (*pokazujemy językiem lewą rękę*), była pora na śniadanie, więc udała się do kuchni (*naśladowanie kroków: tup, tup*). Śniadanie Ani bardzo smakowało (*mówimy: mniam, mniam...*), długo je przeżuwała (*udajemy przeżuwanie*). Gdy dziewczynka skończyła jeść, pobiegła do swojego pokoju (*tup, tup*) i szybko ubrała lewy but (*pokazujemy językiem lewą stopę*) i prawy but (*pokazujemy prawą stopę*) i pobiegła na podwórze (*tup, tup*). Na podwórku czekał na nią ukochany koń Siwek. Ania ucałowała go (*cmokamy*), z czego Siwek bardzo się ucieszył (*naśladowujemy rżenie konia*). Ania postanowiła udać się na przejażdżkę po swojej farmie i odwiedzić pozostałe zwierzęta. Wsiadła więc na Siwka (*kląskanie*), przeskoczyła ogrodzenie (*hop, hop*) i ruszyła przed siebie (*Patataj! Patataj!*) Po drodze spotykała różne zwierzęta (*naśladowanie odgłosów zwierząt*) itd.

ZABAWNE WIERSZYKI, np. dźwiękonaśladowczy **POLIGLOTA**:

Jestem mały poliglota, bo rozumiem psa i kota.

Ptasi język także znam, zaraz udowodnię wam.

Kotek miszkę mleka miał. Pyszne było – miauknął: miau miau.

Piesek też by pewnie chciał, szczeknął głośno: hau hau.

Małej myszce ser się śni, piszczy cicho: pii pii pii.

Kurka zniosła jajek sto. Gdacze o tym: ko ko ko.

Kaczka śliczne pióra ma. Kwacze dumnie: kwa kwa kwa.

Nad jeziorem żabek tłum, kumka sobie kum kum kum.

Jak to dobrze kumie, kumie, że ktoś po żabiemu umie.

I wiele innych ciekawych zabaw znanych z dzieciństwa, takich, jak: **Coś w pobliżu na literę..., Bajka z przeszkodami, Szubienica, Prawda – Fałsz, Tak – Nie, pamięciowe wyliczanki i opowiadania na literę....** Życzę więc

Dobrej zabawy!

Opracowała Marzena Żakowska